

Nr 318.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1936.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1936.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 131.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t bland utgifter för kapitalökning, bilaga 3, under rubriken »Statens allmänna fastighetsfond», punkt 2, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus för budgetåret 1936/1937 beräkna ett reservationsanslag av 2,848,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en den 7 februari 1936 dagtecknad proposition, nr 68, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

I) besluta, att vid Ulleråkers sjukhus vid Uppsala skola i huvudsaklig överensstämmelse med av föredragande departementschefen förordat förslag utföras ny- och ombyggnadsarbeten för en beräknad kostnad av högst 1,524,000 kronor;

II) besluta, att vid Restads sjukhus vid Vänersborg skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras renoveringsarbeten för en beräknad kostnad av högst 339,200 kronor;

III) besluta, att vid sistnämnda sjukhus skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras arbeten för utvidgning av vattenverket m. m. för en beräknad kostnad av högst 110,000 kronor;

IV) besluta, att vid Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras vissa vattenledningsarbeten för en beräknad kostnad av högst 126,000 kronor;

V) besluta, att vid sistnämnda sjukhus skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras vissa avloppsledningsarbeten för en beräknad kostnad av högst 393,000 kronor samt

VI) bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens allmänna fastighetsfond» till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 2,843,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehått motionerna I: 88 och II: 315, vari hemställts, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande möjligheten av att till Västra Marks sjukhus förlägga en paviljong med 150 vårdplatser för svårskötta obildbara sinnesslöa av kvinnokön.

Vid 1935 års riksdag beslöts att upprätta en *psykiatrisk klinik vid akademiska sjukhuset i Uppsala* för en beräknad kostnad av högst 1,450,000 kronor. Den av Kungl. Maj:t framlagda kostnadsberäkningen slutade visserligen å 1,597,000 kronor, inberäknat 140,000 kronor för klinikens anslutning till akademiska sjukhusets ekonomicalentraler, men riksdagen ansåg, att kostnaderna borde kunna nedbringas till förstnämnda belopp.

Med anledning av riksdagens uttalande har förnyad utredning ägt rum. Det har därvid visat sig, att kliniken med tillhörande personalbostäder icke kan utan en ur driftsynpunkt oekonomisk reduktion av vårdplatsernas antal uppföras för en kostnad understigande 1,457,000 kronor. Då någon nedsättning av anslutningsavgiften till akademiska sjukhusets ekonomicalentraler ej heller stått att utverka, har departementschefen ansett sig böra vidhålla den av Kungl. Maj:t i fjol angivna kostnadssumman av 1,597,000 kronor.

Vid nämnda förhållanden anser riksdagen någon mera betydande sänkning av de ursprungligen beräknade kostnaderna icke vara att förvänta. Riksdagen förutsätter dock, att all den sparsamhet iakttages, som utan eftersättande av berättigade krav är möjlig.

Fjölårets riksdag förutsatte, att sådan omläggning av södra infartsvägen till Uppsala beslutades, att det för kliniken avsedda området ej av nämnda väg skildes från akademiska sjukhusets område samt att Uppsala stad förbunde sig att hava fullbordat vägomläggningen till dess kliniken vore färdig att tagas i bruk. Riksdagen uttalade tillika, att vägfrågan borde före arbetenas påbörjande genom avtal så ordnas, att särskilda kostnader icke åsamkades statsverket.

På grund av det läge, vari detta spörsmål befinner sig, har departementschefen räknat med att byggnadsarbetena skulle kunna påbörjas tidigast under senare delen av nästa budgetår.

Riksdagen, som finner det beklagligt, att vägfrågan ännu icke kunnat lösas, vill giva uttryck åt den förhoppningen, att slutligt avtal med Uppsala stad i enlighet med riksdagens uttalande snarast möjligt må komma till stånd.

Mot den för nästa budgetår ifrågasatta medelsanvisningen har riksdagen icke något att erinra.

Vid *Ulleråkers sjukhus vid Uppsala* har såsom en första etapp föreslagits dels nybyggnad för sjukhusets kraft- och värmecentral samt ombyggnad för vattenverket för en beräknad kostnad av 1,088,000 kronor, dels ock uppförande av fem bostadshus för skötare, sköterskor och översköterskor för en kostnad av 436,200 kronor. Den sammanlagda kostnadssumman har avrundats till 1,524,000 kronor.

-Vid besök å sjukhuset har riksdagens vederbörande utskott haft tillfälle

att taga del av de lokala förhållandena samt å ort och ställe studera vissa detaljer i de framlagda förslagen.

Riksdagen har bibragts den uppfattningen, att de nu ifrågasatta byggnadsarbetena böra komma till utförande. De verkställda kostnadsberäkningarna hava ej heller givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen vill emellertid i detta sammanhang påkalla uppmärksamhet för angelägenheten av att större renoveringsarbeten icke komma att fördröja genomförandet av den ursprungliga planen för utbyggnad av den statliga sinnessjukvården.

Departementschefen har vidare redogjort för utarbetat förslag till omfattande renoveringsarbeten vid sjukhuset. Till byggnadsprogrammet i denna del har departementschefen emellertid ansett sig icke böra taga slutlig ståndpunkt. Ej heller riksdagen anser sig i frågans nuvarande läge böra taga ställning till detta renoveringsförslag. Riksdagen har dock icke kunnat undgå att framhålla den synpunkten, att det borde undersökas, huruvida icke nödig utvidgning av sjukhuset skulle kunna ske genom påbyggnad av befintliga och därtill lämpade byggnader.

De beräknade kostnaderna för *renovering av köks- och tvättbyggnaden vid Restads sjukhus vid Vänersborg* uppgå till betydande belopp. Medan kostnaderna för de ändringsarbeten beträffande ifrågavarande byggnad, som beslötos vid 1933 års riksdag, men i avvaktan på färdigställandet av då beslutade bostadshus för personal ännu icke kunnat påbörjas, uppgingo till 103,600 kronor, skulle de nu föreslagna renoveringsarbetena draga en kostnad av 339,200 kronor. Med hänsyn till den tidigare medelsanvisningen skulle sålunda erfordras ytterligare (339,200 — 103,600) 235,600 kronor. Såsom skäl för kostnadsökningen har angivits, att det senare förslaget avser en fullständigare modernisering, varigenom köks- och tvättavdelningarna skulle kunna för en adremerid tid framåt fungera på ett tillfredsställande sätt.

Enligt riksdagens uppfattning torde icke vara uteslutet att nedbringa kostnaderna för ifrågavarande modernisering. Riksdagen, som icke velat motsätta sig förslagets genomförande i dess utvidgade form, förutsätter emellertid, att åtgärder vidtagas för att i möjligaste mån begränsa kostnaderna.

Motionsvis har yrkats, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande möjligheten av att till *Västra Marks sjukhus vid Örebro* förlägga en *paviljong för svårskötta obildbara sinnesslöa av kvinnokön*, avsedd för 150 vårdbehövande.

I anslutning till motionerna anser riksdagen, att vid planläggningen av vårdbehovets ordnande för det klientel, varom här är fråga, bör tagas under förnyat övervägande, huruvida icke en paviljong bör förläggas till Västra Marks sjukhus. Då riksdagen emellertid är förvissad om att Kungl. Maj:t icke lämnar denna möjlighet obeaktad, har riksdagen ansett särskild skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t icke vara erforderlig.

Kungl. Maj:ts övriga här ovan av riksdagen ej särskilt omförmälda förslag liksom den av departementschefen förordade dispositionen av viss del av

reservation å anslag till Ryhovs sjukhus vid Jönköping föranleda ej någon erinran från riksdagens sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att vid Ulleråkers sjukhus vid Uppsala skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras ny- och ombyggnadsarbeten för en beräknad kostnad av högst 1,524,000 kronor;

dels beslutat, att vid Restads sjukhus vid Vänersborg skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras renoveringsarbeten för en beräknad kostnad av högst 339,200 kronor;

dels beslutat, att vid sistnämnda sjukhus skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras arbeten för utvidgning av vattenverket m. m. för en beräknad kostnad av högst 110,000 kronor;

dels beslutat, att vid Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras vissa vattenledningsarbeten för en beräknad kostnad av högst 126,000 kronor;

dels beslutat, att vid sistnämnda sjukhus skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag utföras vissa avloppsledningsarbeten för en beräknad kostnad av högst 393,000 kronor;

dels ock bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens allmänna fastighetsfond» till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 2,843,000 kronor.

Beträffande sättet för tackande av ifrågavarande anslag kommer riksdagen att senare anmäla sitt beslut.

Stockholm den 12 juni 1936.

Med undersåtlig vördnad.